

**Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

с проектни предложения за предоставяне на безвъзмездна

финансова помощ по

Програма за развитие на селските райони 2014-

2020 г. чрез подхода

ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ

**ПРОЦЕДУРА ЗА ПОДБОР НА ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ
№ BG06RDNP001 –19.802 МИГ САМОКОВ - Мярка 8.6 "Инвестиции в технологии за
лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти" с
няколко срока за кандидатстване**

Съдържание:

1. Наименование на програмата:	4
2. Наименование на приоритетната ос.....	4
3. Наименование на процедурата:	4
4. Измерения по кодове	4
5. Териториален обхват:	4
6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати	5
7. Индикатори	5
8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата:	7
9. Минимален и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект:.....	7
10. Процент на съфинансиране	7
11. Допустими кандидати	8
11.1 Критерии за допустимост на кандидатите.....	8
11.2 Критерии за недопустимост на кандидатите.....	9
12. Допустими партньори	13
13. Дейности, допустими за финансиране.....	13
13.1. Допустими дейности.....	13
13.2. Недопустими дейности.....	14
13.3. Допустими проекти	14
14. Категории разходи, допустими за финансиране.....	17
14.1. Нормативна база	17
14.2. Условия за допустимост на разходите	17
14.3. Допустими категории разходи.....	19
14.4. Недопустими разходи	20
15. Допустими целеви групи	21
16. Приложим режим на минимални/държавни помощи.....	22
17. Хоризонтални политики.....	23
18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта:	26
19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения:.....	26
20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения:	26

21. Ред за оценяване на проектните предложения:	26
21.1. Оценка на административното съответствие и допустимостта.....	28
21.2. Техническа и финансова оценка.....	28
22. Критерии и методика за оценка на проектните предложения:.....	31
23. Начин на подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения:	34
24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване	35
24.1 Общи документи	36
24.2 Специфични документ	38
24.3 Документи, доказващи съответствие с критериите за подбор.....	40
24.4 Други документи	41
25. Краен срок за подаване на проектните предложения:	43
26. Адрес за подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения.....	43
27. Допълнителна информация:	43
27.1. Процедура за уведомяване на неуспелите и одобрените кандидати за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	43
27.2. Процедура за сключване на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	45
28. Приложения към Условието за кандидатстване	46
28.1 Документи за попълване.....	46
28.2 Документи за информация... ..	47

1. Наименование на програмата:

Програма за развитие на селските райони 2014-2020 (ПРСР) чрез Водено от общностите местно развитие.

2. Наименование на приоритетната ос:

Мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“. Подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“.

3. Наименование на процедурата:

Процедура чрез подбор на проектни предложения № BG06RDNP001-19.802
МИ Самоков - Мярка 8.6 „Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти“

4. Измерения по кодове:

Измерение 01 Област на интервенция: 097 Инициативи за воденото от общностите местно развитие
Измерение 02 Форма на финансиране: 01 Безвъзмездни средства
Измерение 03 Тип на територията: 07 Не се прилага.

5. Териториален обхват:

Проектите по процедурата се изпълняват на територията на МИГ Самоков, която съвпада с административните граници на община Самоков.

6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати:

Цели на процедурата: Интегрирано и устойчиво развитие на територията на МИГ САМОКОВ чрез ефективно използване на горските ресурси.

Мярката допринася за постигане на Специфична цел 3.2 „Разнообразяване на местната икономика на територията на МИГ САМОКОВ.

Очаквани резултати: Мярката ще допринесе за подобряване конкурентоспособността на фирмите, работещи в горите и преработвателите на горски продукти. Дейностите са насочени към осигуряване на многофункционалност и устойчиво управление на горите, което подобрява конкурентоспособността и създаването на работни места и допринася за опазването на горите и екосистемите.

7. Индикатори:

Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Стойност	Източник на информация
Изходен	Брой бенефициенти,	Брой	2	Архив на МИГ; Сключени и отчетени

	получаващи подкрепа			договори с бенефициенти; ИСУН
	Общо публични разходи	лева	121 423.18	Уведомления от ДФЗ за изплатени суми по договори към МИГ
Резултат	Проекти включващи дейности с позитивен принос към околната среда	Брой	1	Архив на МИГ; Общински служби;
	Брой създадени работни места	Брой	2	Документация на бенефициентите – трудови договори, справки от НАП

Бенефициентите трябва да впишат в проектните си заявления за подпомагане прогнозни стойности за индикаторите, които техният конкретен проект си поставя за цел да постигне. Те трябва да посочат и източниците на информация, от които може да се провери степента на постигане на различните индикатори, които трябва да са официални и проверими.

Проектните предложения задължително трябва да имат принос към постигането на поне един от посочените индикатори за резултат в съответствие с обявената от МИГ процедура за подбор на проекти.

Кандидатите следва да попълнят данни за базова и целева стойност по относимите индикатори за изпълнение в съответствие с индикаторите по настоящата процедура.

Индикаторът „Създадени работни места“ ще се наблюдава в периода на мониторинг на проектното предложение.

8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ (БФП) по процедурата:

Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по процедура за подбор на проектни предложения № BG06RDNP001-19.371 МИГ Самоков-Мярка 8.6. „Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти“ е както следва:

Общ размер на безвъзмездната финансова помощ	Средства от ПРСР 2014 – 2020 г. (ЕЗФРСР) (90 %)	Национално съфинансиране (10 %)
73 847,62 лева	66 462,86 лева	7 384,76 лева

9. Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ (БФП) за конкретен проект:

Минимален размер на БФП	Максимален размер на БФП
5 000,00 лева	73 847,62 лева
Минимален размер на общо допустимите разходи	Максимален размер на общо допустимите разходи
10 000,00 лева	147 695,24 лева

10. Процент на съфинансиране

Интензитет на финансовата помощ по мярката:

Подпомагането по мярката е 50% от общо допустимите разходи по проекта.

Финансови параметри на проектите:

Разликата между пълния размер на допустимите за финансово подпомагане разходи и размера на финансовата помощ, се осигурява от кандидата, като участието на кандидата може да бъде само в парична форма.

11. Допустимост на кандидатите:

11.1 Критерии за допустимост на кандидатите

1. Физически и юридически лица и местни поделения на вероизповеданията, собственици на горски територии;
2. Община Самоков;
3. Сдружения на частни собственици на горски територии;
4. Еднолични търговци и търговски дружества, регистрирани по Търговския закон, отговарящи на определението за микро, малко и средно предприятие.
5. Горски стопани, доставчици на услуги.

Кандидатите- юридически лица трябва да имат **седалище**, а кандидатете- физически лица съответно **постоянен адрес** на територията на **община Самоков**.

При определянето на едно предприятие за **микропредприятие** се следва дефиницията на Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията. За **малки и средни предприятия** се прилагат разпоредбите на Закона за малките и средни предприятия.

Важно! За целите на настоящата процедура „едно и също предприятие“ означава всички предприятия, които поддържат помежду си поне един вид от следните взаимоотношения:

- а) дадено предприятие притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие;
- б) дадено предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административния, управителния или надзорния орган на друго предприятие;
- в) дадено предприятие има право да упражнява доминиращо влияние спрямо друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или на разпоредба в неговия устав или учредителен акт;
- г) дадено предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с останалите акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в това предприятие.

Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в т. първа, букви а) — г), посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие.

11.2 Критерии за недопустимост на кандидатите

1. Съгласно чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕФСУ в процедура чрез подбор не могат да участват и безвъзмездна финансова помощ не се предоставя на лица, за които са налице обстоятелства за отстраняване от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно чл. 54 от ЗОП или които не са изпълнили разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ. Кандидатите са длъжни да декларират (Приложение 4), че не попадат в някоя от категориите, посочени в чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕФСУ и чл. 7 от Постановление № 162 на Министерския съвет от 2016 за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014 – 2020 г. (ПМС № 162/2016 г.) и липса на основания за отстраняване (Приложение 5). Посочените критерии за недопустимост се прилагат кумулативно с критериите за допустимост изрично посочени в т. 11.1 от Условието за кандидатстване.

2. Потенциалните кандидати не могат да участват в процедурата за подбор на проекти и да получат БФП, в случай че:

2.1. са обявени в несъстоятелност или са в производство по несъстоятелност, или са в процедура по ликвидация, или са сключили извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон, или са преустановили дейността си;

2.2. имат задължения по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс към държавата и/или към община за данъци и/или задължителни вноски за социалното осигуряване, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията; видът и размерът на задълженията следва да са установени с влязъл в сила акт на компетентен орган;

2.3. са лишени от правото да упражняват определена професия или дейност, установено с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;

2.4. са предоставили невярна информация, необходима за удостоверяване на липсата на основания за отказ за финансиране, критериите за подбор или изпълнението на договор, установени с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;

- 2.5. са сключили споразумение с други лица с цел нарушаване на конкуренцията, когато нарушението е установено с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;
- 2.6. са нарушили правата на интелектуалната собственост, когато нарушението е установено с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;
- 2.7. са опитали, когато нарушението е установено с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението:
- а) да повлияят на лице с правомощие за вземане на решения или контрол от УО на някой от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), включен в стратегията за ВОМР, и/или от Държавен фонд "Земеделие" по отношение на одобрението за получаване на финансова помощ чрез предоставяне на невярна или заблуждаваща информация;
  - б) да получи информация от лице с правомощие за вземане на решения или контрол от УО на някой от ЕСИФ, включен в стратегията за ВОМР, и/или от ДФЗ, която може да ми даде неоснователно предимство, свързано с одобрение за получаване на финансова помощ;
- 2.8. са нарушили чл. 118, 128, 245 и 301 - 305 от Кодекса на труда или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган;
- 2.9. е установено, че по тяхна вина не са изпълнили задълженията си по договор за предоставяне на финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове, договор за обществена поръчка, договор за концесия за строителство или за услуга, довело до предсрочното им прекратяване, изплащане на обезщетения или други договорни санкции, с изключение на случаите, когато неизпълнението засяга по-малко от 50 на сто от стойността или обема договора;
- 2.10. са констатирани при проверки, одити или разследвания, проведени от разпоредители с бюджет, Европейската служба за борба с измамите или Европейската сметна палата, значителни недостатъци при спазването на основните задължения по изпълнение на договор за предоставяне на финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове, договор за обществена поръчка, договор за концесия за строителство или за услуга, което е довело до предсрочното им прекратяване, изплащане на обезщетения или други подобни санкции;
- 2.11. са извършили нередност, която е установена с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършена нередността;
- 2.12. имат изискуеми и ликвидни задължения към ДФЗ, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията;
- 2.13. са включени в системата за ранно откриване и отстраняване по чл. 108 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L, бр. 298/1 от 26 октомври 2012 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012“;
- 2.14. са свързани лица по смисъла на § 1, т. 15 от допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията и незаконно придобитото имущество с лице на ръководна длъжност в УО на някоя от програмите, отговорни за управление на Европейските структурни и инвестиционни фондове, включен в стратегията за ВОМР или в ДФЗ;
- 2.15. е лице, което е на трудово или служебно правоотношение в ДФЗ или УО на някоя от програмите, отговорни за управление на Европейските структурни и инвестиционни фондове, включен в стратегията за ВОМР до една година от прекратяване на правоотношението;
- 2.16. е осъдено с влязла в сила присъда, освен ако е реабилитирано, за:
- а) участие в организирана престъпна група по чл. 321 и 321а от Наказателния кодекс;
  - б) подкуп по чл. 301 - 307 от Наказателния кодекс;

в) престъпление против финансовата, данъчната или осигурителната система, включително изпиране на пари, по чл. 253 - 260 от Наказателния кодекс;
г) престъпление против стопанството по чл. 219 - 252 от Наказателния кодекс;
д) престъпление против собствеността по чл. 194 - 217 от Наказателния кодекс;
е) престъпление по чл. 108а от Наказателния кодекс;
ж) престъпление по чл. 159а - 159г от Наказателния кодекс;
з) престъпление по чл. 172 от Наказателния кодекс;
и) престъпление по чл. 192а от Наказателния кодекс;
й) престъпление по чл. 352 - 353е от Наказателния кодекс;
к) престъпление, аналогично на тези по букви "а" до "й", в друга държава членка или трета страна;
2.17. е лице, което не е изпълнило разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставена неправомерна и несъвместима държавна помощ;
2.18. е лице, което лично или в качеството си на собственик, управител или контролиращ друго лице предоставя или е предоставяло консултантски услуги на същата МИГ, свързани с разработването и прилагането на стратегия за ВОМР;
2.19. е свързано лице по смисъла на §1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон с представляващ по закон и/или пълномощие, с член на управителния или контролен орган на МИГ или с кмета на съответната община на територията на МИГ;
2.20. е член на колективния управителен орган или на контролния орган на МИГ и не е свързано лице с член на колективния управителен орган или на контролния орган на МИГ по смисъла на §1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон;
2.21. е свързано лице по смисъла на §1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон с друг член на колективния управителен или представляващ по закон и пълномощие член на колективния управителен орган на МИГ и/или на контролния орган на МИГ или представляващ по закон и пълномощие член на контролния орган на МИГ.
ВАЖНО! Съгласно СВОМР на МИГ Самоков, финансова помощ по мярката не се предоставя на кандидати/ползватели на помощта, които не са регистрирани и не осъществяват дейността си на територията на община Самоков

Липсата на обстоятелствата по т. 1 – т. 14 се доказва:

1. с декларация към момента на кандидатстване;
2. при издаване на заповед за одобрение на заявлението за подпомагане, подаване на заявка за авансово, междинно и окончателно плащане с удостоверение, издадено от Агенцията по вписванията, или удостоверение за актуално състояние, издадено от съответния съд за обстоятелствата по т. 1, удостоверение от органите по приходите, удостоверение от Агенция „Митници“ и удостоверение от общината по седалището на кандидата/ползвателя на помощта за обстоятелства по т. 2, свидетелство за съдимост за обстоятелства т. 3 и 14, буква „Г“, удостоверение от органите на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ за обстоятелствата по т. 10;

Основанията за отстраняване по т. 1 – т. 14 се прилагат до изтичане на следните срокове:

1. определени във влязъл в сила акт на компетентните органи съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;
2. пет години от влизането в сила на присъдата по отношение на обстоятелства по т. 14, буква „Г“;
3. три години от влизането в сила на акт на компетентните органи съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението, по отношение на обстоятелства по т. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 или 11.

Кандидати/ползватели, за които е налице обстоятелство по т. 1 – т. 14, имат право да представят доказателства при подаване на декларацията или в срока до 10 работни дни от получаване на уведомление от РА за констатираните обстоятелства по т. 1 – т. 14, че са предприели действия за тяхното отстраняване.

Разплащателната агенция одобрява получаването на финансовата помощ, когато представените доказателства са достатъчни, за да се гарантира, че по отношение на кандидатите/ползвателите не е налице някое от обстоятелствата по т. 1 – т. 14.

Изпълнителният директор на РА отказва предоставянето на финансовата помощ, когато е налице някое от обстоятелствата по т. 1 – т. 14 или представените доказателства не са достатъчни, за да се гарантира, че кандидатите/ползвателите не попадат в някое от обстоятелствата по т. 1 – т. 14.

Финансова помощ по мярката не се предоставя на кандидати/ползватели на помощта, които не отговарят на изискванията на чл.18 от Наредба 22/2015 г.

Не са допустими за подпомагане „големи предприятия” (предприятия, които не изпълняват критериите на чл. 3 от Закона за малките и средните предприятия).

Не се дава предимство, а даденото предимство се отнема, когато РА или друг компетентен орган установи, че кандидатът/ползвателят на помощта е създал изкуствено условията, необходими за получаване на това предимство, в противоречие с целите на европейското право и българското законодателство в областта на допустимите за подпомагане дейности по мярката.

12. Допустими партньори:

Неприложимо

13. Дейности, допустими за финансиране:

13.1. Допустими дейности

Допустими дейности по процедурата са: технологии за лесовъдство, преработка, мобилизиране и търговия на горски продукти.

Предоставя се подпомагане за инвестиции в преработка и маркетинг на горски продукти преди индустриалната преработка на дървесината (съгласно Приложение 1 Списък на производствата преди индустриална преработка на дървесина):

Материални инвестиции:

1. Инвестиции в преработка и маркетинг на горски продукти, в т.ч.:

- Изграждане, придобиване или подобрене на сгради и други недвижими активи необходими за първичната преработка на дървесината, както и закупуването на земя, когато са пряко свързани с изпълнението на проекта;
- Закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване за първична преработка на дървесината, както и други работни операции, предхождащи промишлената преработка, до пазарната цена на актива;
- Закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване за преработка на недървесни горски продукти;

2. Разходи за инвестиции в подобряване на икономическата стойност на горите, в т.ч.:

- Отгледни сечи във високостъблени и семенно възобновени издънкови гори до 40 годишна възраст;
  - Закупуване или вземането на лизинг на щадящи почвата и ресурсите специализирана горска техника и оборудване за сеч, извозване, товарене и транспорт на дървесина за едно или повече стопанства;
3. Разходи за закупуване на земя, когато са пряко свързани с изпълнението на проекта и не надхвърлят 10 % от общите допустими разходи по проекта.

Нематериални инвестиции:

1. Общи разходи, свързани със съответния проект за предпроектни проучвания, такси, хонорари на архитекти, инженери и консултантски услуги, консултации за екологична и икономическата устойчивост на проекти, проучвания за техническа осъществимост на проекта;

Важно: Общите разходи по проекта не могат да надхвърлят 12% от общия размер на допустимите инвестиции по проекта.

2. Разходи за ноу-хау, придобиване на патентни права и лицензи, разходи за регистрация на търговски марки и процеси необходими за изготвяне и изпълнение на проекта;
3. Закупуване на софтуер;
4. Разходи за въвеждане на добри производствени практики, системи за управление на качеството и подготовка засертификация.

Условия за допустимост:

- Закупуването на оборудване за сеч е допустимо за подпомагане само ако предвиденото устойчиво ползване на дървесина в горите, които стопанисва бенефициента позволява подходящото му ефикасно използване;
- Частните собственици трябва да притежават минимум 0.5 ха горски територии;
- Сдруженията на частните собственици трябва да притежават горски територии с площ минимум 1.0 ха;
- Юридическите лица - частни собственици, са допустими за подпомагане, само ако са регистрирани съгласно българското законодателство и максималното участие на държавата в тях не превишава 25%;
- Общините и техните сдружения трябва да притежават минимум 10 ха гори;
- Кандидатите за подпомагане за инвестиции в преработка и маркетинг на дървесина са допустими за подпомагане само ако преработват не повече от 10 000 куб. М. обла дървесина годишно;
- Кандидатите за подпомагане за инвестиции в преработка и маркетинг на горски продукти, както и закупуването или вземането на лизинг на щадящи почвата и ресурсите специализирана горска техника и оборудване за сеч, извоз, товарене и транспорт на дървесина представян бизнес план за доказване на икономическа жизнеспособност;
- Простото възстановяване на гъстотата на гората или възстановяване на същата гора след окончателна сеч е недопустимо за подпомагане;
- Разходите за поддръжка и текущи разходи не са допустими за подпомагане по тази мярка.

13.2. Недопустими дейности

Финансова помощ **не се предоставя** за:

- По подмярката НЕ СЕ финансират дейности, които водят до осъществяване на селскостопанска дейност или резултатът от дейността е продукт, включен в Приложение I на

Договора за създаване на Европейската общност. Не се предоставя финансова помощ за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници, с изключение на производство на енергия от вторични продукти, отпадъци и остатъци;

- Не се предоставя финансова помощ за хазарт, финансови услуги, изграждане на голф игрища, сектори и дейности, определени за недопустими в Регламент (ЕС) 1407/2013г. на Комисията от 18.12.2013г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта “de minimis”;
- Други дейности извън обхвата на допустимите дейности и непопадащи в приложното поле на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от ЕЗФРСР, Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмния период 2014 – 2020 г. (ПМС 189/2016);

Разходи за финансиране на недопустими дейности **няма** да бъдат възстановявани от ПРСР.

13.3. Допустими проекти

Общи изисквания:

Проектите се подпомагат, ако:

- са в съответствие с хоризонталните политики на ЕС;
- дейностите, включени в проектите, с които ще се кандидатства по тази процедура, водят до постигане на заложените цели в одобрената стратегия за местно развитие и до постигане на целите на подхода ВОРР;
- дейностите по проекта се осъществяват на територията на действие на МИГ Самоков;

Подпомагат се проекти, за които са проведени съгласувателните процедури по реда на Закона за опазване на околната среда, Закона за защитените територии и/или Закона за биологичното разнообразие със съответния компетентен орган по околна среда и по реда на Закона за културното наследство с Министерството на културата за защитените територии за опазване на културното наследство.

За да подлежат на подпомагане кандидатите представят **бизнес план (по образец съгласно Приложение № 7а (и 7б) от документите за попълване)**, който съдържа подробно описание на планираните инвестиции и дейности, и доказва икономическата жизнеспособност на проекта и стопанството за 5 годишен период, а в случаите на инвестиции за строително-монтажни работи – за 10 годишен период.

Бизнес планът трябва да показва подобряване на дейността на кандидата, както и постигането на показателите от бизнес плана.

Бизнес планът трябва да води до постигане на една или повече от целите на мярката и да е в съответствие с принципите на добро финансово управление, публичност и прозрачност.

Проектите се изпълняват върху имот - собственост на кандидата, а когато имотът не е собственост на кандидата, към проектите се прилагат документи за:

1. учредено право на строеж върху имота за срок не по-малко от 6 г., считано от датата на подаване на заявлението за подпомагане, когато е учредено срочно право на строеж – в случай на кандидатстване за разходи за строително-монтажни работи за възстановяване, реставрация, ремонт и/или реконструкция на сгради, дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства, за които се изисква разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията;

2. документ за ползване на имота за срок не по-малко от 6 г., считано от датата на подаване на заявлението за подпомагане – в случай на кандидатстване за разходи за закупуване на нови машини, оборудване, обзавеждане, възстановяване, реставрация, ремонт и/или реконструкция на сгради, дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства, за които не се изисква издаване на разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията.

Към проектите, включващи **разходи за строително-монтажни работи**, се прилагат:

а) архитектурно заснемане на обекта/съоръжението и/или архитектурен план на сградата, съоръжението, обекта, който ще се изгражда, ремонтира или обновява, когато за предвидените строително-монтажни работи не се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно Закона за устройство на територията;

б) одобрен инвестиционен проект, изработен във фаза "Технически проект" или "Работен проект (работни чертежи и детайли)" в съответствие с изискванията на Закона за устройство на територията и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (обн., ДВ, бр. 51 от 2001 г.);

в) подробни количествени сметки за предвидените строително-монтажни работи, заверени от правоспособно лице;

г) разрешение за строеж, *когато издаването му се изисква съгласно ЗУТ*;

д) становище на главния архитект, че строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж, *когато издаването му не се изисква съгласно ЗУТ*;

е) съгласуване с Министерството на културата по реда на ЗКН за инвестиционен проект, който включва/т обект/и недвижими културни ценности (*когато е приложимо*).

Проектите, които включват разходи за преместваеми обекти, се придружават с разрешение за поставяне, издадено в съответствие със ЗУТ.

В случаите на проекти, предвиждащи закупуване на машини и оборудване за първична обработка на дървесина, се прилагат **технологичен проект, схема и описание на технологичния процес с посочен капацитет по видове продукция**, която ще се произвежда в резултат на изпълнение на инвестициите по проекта.

Дейностите и инвестициите по проекта, за които се изисква лицензиране, разрешение и/или регистрация за извършване на дейността/ инвестицията съгласно българското законодателство, се подпомагат само ако са представени съответните **лицензи, разрешения и/или документ, удостоверяващ регистрацията**.

Не се подпомагат проекти:

1. за които има постановен административен акт по реда на Закона за опазване на околната среда и/или по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие за неodobряване осъществяването/несъгласуване на инвестиционното предложение/плана/програмата/ проекта или за прекратяване на процедурата, включително и поради недопустимост спрямо режими, определени в утвърдени планове за управление на речните басейни;

2. които се извършват на терени, които подлежат на рекултивация съгласно чл. 11, ал. 1 от Закона за опазване на земеделските земи и не се изпълняват мерките, предвидени в проекта по чл. 11, ал. 2 или 3 от същия закон;

3. по които дейностите, включени в проектите, са били физически започнати и/или извършени преди подаване на заявлението за подпомагане, независимо дали всички свързани плащания не са извършени;

4. които след изпълнение на дейностите по проекта няма да доведат до използване на обекта на инвестицията по предназначение и/или въвеждане на обекта на инвестицията в експлоатация в случаите, когато това е задължително съгласно Закона за устройство на територията и подзаконовите актове за неговото прилагане;

14. Категории разходи, допустими за финансиране:

14.1. Нормативна база

Разходите, допустими за финансиране, трябва да отговарят на разпоредбите на:

- Закон за управление на средствата от Европейски фондове за споделено управление (ЗУСЕФСУ);
- Постановление № 189 от 28 юли 2016 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014 - 2020 г.;
- Наредба № 22 от 2015 г. за прилагане подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие” от мярка 19 Водено от общностите местно развитие на Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.;
- Постановление № 161 на Министерския съвет от 2016 г. за определяне на правила за координация между управляващите органи на програмите и местните инициативни групи, и местните инициативни рибарски групи във връзка с изпълнението на подхода „Водено от общностите местно развитие“ за периода 2014 - 2020 г.;
- Закон за обществените поръчки;
- Законови и подзаконови нормативни актове от приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство.

14.2. Общи условия за допустимост на разходите

За да бъдат допустими разходите по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ трябва да отговарят на следните условия:

- 1/ Да са необходими за изпълнението на проекта и да отговарят на принципите за добро финансово управление – икономичност, ефикасност и ефективност на вложените средства.
- 2/ Да бъдат извършени след датата на подаване на проектното предложение с изключение на разходите за предпроектни проучвания, такси, възнаграждение на архитекти, инженери и консултантски услуги, извършени след 1 януари 2014 г.
- 3/ За разходите да е налична адекватна одитна следа, включително да са спазени изискванията за съхраняване на документите по чл. 140 от Регламент (ЕС) № 1303/2013г.
- 4/ Да са действително извършени и платени (т.е. да е платена цялата стойност на представените фактури или други първични счетоводни документи, включително стойността на ДДС), по банков път или в брой, не по-късно от датата на подаване на междинния/финалния отчет по проекта от страна на бенефициента/партньора/ите. Разходи, подкрепени с протоколи за прихващане, не се считат за допустими.

5/ Да са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система.

6/ Да могат да се установят и проверят, да бъдат подкрепени от оригинални разходооправдателни документи.

7/ Да са за реално доставени продукти и извършени услуги

При предоставяне на безвъзмездна финансова помощ ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи“, описани във Формуляра за кандидатстване. Бюджетът представлява както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на допустимите разходи.

По време на оценката на проектните предложения е възможно да бъдат установени обстоятелства, които да налагат промяна в бюджета. Възможните изменения на бюджета **не могат** да доведат до увеличаване на сумата на исканата безвъзмездна помощ по настоящата процедура.

Бюджетът (т. 5 от Формуляра за кандидатстване) трябва да отразява допустимите разходи, които са свързани с изпълнението на проекта.

ВАЖНО! Данък върху добавената стойност е недопустим разход за даден проект, освен в случаите на данък върху добавената стойност, който не е възстановим съгласно националното законодателство. Разходите за възстановим ДДС няма да се считат за собствено съфинансиране от страна на бенефициента. Задължително изискване е ДДС за всяка допустима дейност или към всеки допустим разход по проект да се разпише в отделен ред към перо „Невъзстановим ДДС (ако е приложимо) към точка 5. Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване. В случай, че ДДС се отнася за недопустима дейност или недопустим разход, то той следва да се посочи в раздел „Недопустими разходи“ в т. 5. „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване.

При кандидат – община разходите за ДДС **не се заявяват** в проектното предложение. Съгласно чл. 86 от Закона за държавния бюджет на Република България разходите за ДДС на общините с одобрени проекти по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 – 2013 г. и 2014 – 2020 г. се изплащат от ДФ „Земеделие“.

14.3. Допустими категории разходи

Допустими за финансиране са категориите разходи за проекти към стратегията за ВОМР, съгласно чл. 20 от Наредба № 22 от 14.12.2015 г. за прилагане на подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., издадена от Министъра на земеделието, храните и горите, обн., ДВ, бр. 100 от 18.12.2015 г., в сила от 18.12.2015 г., *изм. и доп. ДВ. бр.38 от 20 Май 2016г. , изм. и доп. ДВ. бр. 69 от 25 Август 2017 г.* (Наредба № 22).

Допустимите разходи по подмярка 8.6, съгласно СВОМР на МИГ Самоков са свързани с допустимите дейности, описани в т. 13.1:

1. Изграждане или подобрене на сгради и други недвижими активи необходими за първичната преработка на дървесината;

2. Закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване за първична преработка на дървесината, както и други работни операции, предхождащи промишлената преработка, до пазарната цена на актива;

3. Закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване за преработка на недървесни горски продукти;
  4. Разходи за инвестиции в подобряване на икономическата стойност на горите, в т.ч.: отгледни сечи във високостъблени и семенно възобновени издънкови гори до 40 годишна възраст;
  5. Закупуване или вземането на лизинг на щадящи почвата и ресурсите специализирана горска техника и оборудване за сеч, извозване, товарене и транспорт на дървесина за едно или повече стопанства;
  6. Разходи за закупуване на земя и сгради, когато са пряко свързани с изпълнението на проекта и не надхвърлят 10 % от общите допустими разходи по проекта;
  7. Нематериални инвестиции: разходи за ноу-хау, придобиване на патенти права и лицензи, разходи за регистриране на търговски марки и процеси;
  8. Разходи за софтуер;
  9. Разходи за въвеждане на добри производствени практики, системи за управление на качеството и подготовка за сертификация;
  10. Общи разходи, свързани с съответния проект за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултантски услуги, консултации за екологична и икономическа устойчивост на проекта, проучвания за техническа осъществимост.
- Разходите по т.10 не могат да надхвърлят 12 на сто от общия размер на допустимите разходи включени в проектното предложение.

14.4 Недопустими разходи

Финансова помощ НЕ СЕ предоставя за разходи, посочени в чл. 21 от Наредба №22 от 14 декември 2015 г. за прилагане на подмярка 19.2 “Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие“ от ПРСР 2014-2020 г.

Недопустими разходи, съгласно чл. 21, ал.1 от Наредба 22:

1. определени като недопустими в ПМС № 189 от 2016 г.;
2. за инвестиция или дейност, получила финансиране от друг ЕСИФ;
3. за придобиването на товарни автомобили за сухопътен транспорт съгласно чл. 3, т. 2 и 3 от Наредба 22, както и други, за които са посочени ограничения в Регламент № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (ОВ, L 352/1 от 24 декември 2013 г.);
4. определени като недопустими в указанията по § 3 от заключителните разпоредби на ПМС № 161 за общите изисквания към стратегиите, които ще се финансират по съответните програми.

Недопустими разходи, съгласно чл. 21 ал.2 и ал.3 от Наредба 22:

1. за лихви по дългове;
2. за закупуването на незастроени и застроени земи с пазарна стойност над 10 на сто от общите допустими разходи за съответната операция;
3. за обикновена подмяна и поддръжка;

4. за лихви и комисиони, печалба на лизинговата компания, разходи по лихви за рефинансиране, оперативни и застрахователни разходи по лизингов договор;
5. за лизинг освен финансов лизинг, при който получателят на помощта става собственик на съответния актив не по-късно от датата на подаване на искане за междинно или окончателно плащане за същия актив;
6. за режимни разходи;
7. за застраховки;
8. за закупуване на оборудване втора употреба;
9. извършени преди 1 януари 2014 г.;
10. за принос в натура;
11. за инвестиции в селското стопанство - закупуване на права за производство и плащане, закупуване на животни, закупуване на едногодишни растения и тяхното засаждане;
12. за инвестиция, за която е установено, че ще оказва отрицателно въздействие върху околната среда;
13. извършени преди подаването на проектното предложение, независимо дали всички свързани плащания са извършени, с изключение на разходите за предпроектни проучвания, такси, възнаграждение на архитекти, инженери и консултантски услуги, извършени след 1 януари 2014 г.;
14. за строително-монтажни работи и за създаване на трайни насаждения, извършени преди посещение на място от МИГ;
15. надвишаващи определените по реда на чл. 41 от ПМС № 189 референтни разходи;
16. определени като недопустими в мярка 8.6 от ПРСР 2014 - 2020 г., извън посочените в т.1-15;
17. не се предоставя финансова помощ по финансиран изцяло или частично от ЕЗФРСР проект за закупуване на транспортни, включително превозни средства, освен когато са допустими за финансиране съгласно наредбите по прилагане на съответните мерки/подмерки на ПРСР 2014 - 2020 г. и са оборудвани за целите на инвестицията;
18. не се предоставя финансова помощ за изграждане и обновяване на места за настаняване с повече от 20 помещения за настаняване и стойност на финансовата помощ над 50 000 лв. с включен ДДС по проект, финансиран изцяло или частично от ЕЗФРСР, или ако не са спазени изискванията на чл. 79, ал. 2.

15. Допустими целеви групи:

Неприложимо

16. Приложим режим на минимални/държавни помощи:

Финансово подпомагане мярка 8.6. „Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти“ се предоставя за:

1. машинно обработване на дървен материал чрез бичене, фрезование, комбинирано или рязане или развиване;
2. нарязване, сортиране, рендосване, профилиране, окрайчване, фасониране и шлайфане;

3. сушене и импрегниране на дървен материал;

4. производство на дървесен талаш, дървесно брашно, технологични трески, дървесни пелети и брикети от необработени дървени материали, вършина и други дървесни отпадъци;

5. производство на колове или колчета: белене, цепене, заостряне, пакетиране;

6. производство на дърва за горене: рязане, цепене, пакетиране.

В т. 13 „Елементи, необходими за оценка на държавните помощи“ от ПРСР 2014 – 2020 г. по отношение на тази подмярка е записано, че подпомагането ще се предоставя в съответствие с Регламент (ЕС) № 702/2014.

Финансовото подпомагане на дейността попада в обхвата на чл. 41 от Регламент (ЕС) № 702/2014 и се определя като помощ.

Съгласно чл. 41 от Регламент (ЕС) № 702/2014 тази помощ е определена като съвместима с вътрешния пазар по смисъла на чл. 107, параграф 3, буква „в“ от ДФЕС и е освободена от задължението за уведомяване по чл. 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2 – 11 от този член и в глава I.

България, като държава-член е спазила изискването на чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 702/2014 и е получила идентификационен номер на помощта - SA.50793 (2018/XA).

Кандидатите представят декларация за размера на получените държавни помощи (по образец Приложение № 11 от документи за попълване към Условията за кандидатстване).

Допълнителна информация относно приложимото законодателство в областта на държавните помощи може да бъде открита на интернет страницата на Министерство на финансите: <http://stateaid.minfin.bg/>

17. Хоризонтални политики:

По настоящата процедура следва да е налице съответствие на проектните предложения със следните водещи общи принципи на хоризонталните политики на ЕС:

1. Равенство между половете и липса на дискриминация:

Равните възможности за жените и мъжете са основен хоризонтален приоритет на Европейската Общност. Равнопоставеността между жените и мъжете и избягването на дискриминацията са съблюдавани още в етапа на разработване на Стратегията за водено от общностите местно развитие и ще бъдат последователно спазвани в процеса на нейното прилагане по отношение на членство в МИГ, достъп до информация, кандидатстване и подбор на проекти, равни възможности за включване в дейности. България е подписала всички основни документи, гарантиращи правата на човека. Гражданството в ЕС дава право на защита от дискриминация, основаваща се на пол, расов или етнически произход, религиозна принадлежност или вярвания, увреждания, възраст или сексуална ориентация. Това право е залегнало в Хартата на основните права на ЕС. Принципът на превенцията на дискриминация, посочен в Европейските директиви, означава предотвратяване на неблагоприятно третиране на лице на основата на пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични характеристики, език, религия или убеждения, политически или други мнения, принадлежност към национално малцинство, имотно състояние, рождение, увреждане, възраст или сексуална

ориентация, спрямо третиране на друго лице при сравними, сходни обстоятелства. Този принцип е приложен по време на подготовката на СВОМР на МИГ Самоков. В условията на прилагането на подмярка 8.6, предназначена за бенефициенти от територията, както и при подбор на участници в дейностите с местната общност заляга и ще бъде съблюдаван хоризонталният принцип на превенция на дискриминация. При разкриването на работни места в рамките на проектите също ще се изисква да бъде прилаган принципът за превенция на дискриминация.

2. Устойчиво развитие (защита на околната среда):

В прилагането на СВОМР заляга и ще бъде спазван хоризонталният принцип за устойчиво развитие и защита на околната среда. "Устойчивото развитие" се определя като намирането на баланс между опазването на околната среда, икономическия прогрес и социалното развитие. В подготовката на СВОМР е приложен принципът на устойчивото развитие, който следва да гарантира постигането на целите на сегашните поколения без нанасяне на щети и рискове за следващите поколения, свеждане до минимум на неблагоприятните ефекти от човешката дейност и използване на природните ресурси по начин, който гарантира тяхното последващо самовъзстановяване. Принципът обвързва икономическата с екологичната ефективност, вкл. природното равновесие, както и със социални въпроси, свързани със стопанските и природните условия на живот: заетост, достъп до опазена и здравословна природна среда, отговорно и споделено управление, както и намаляване и елиминиране на неустойчивите модели на производство и потребление. Ще се насърчават проекти, които добавят стойност, като допринасят за устойчиво развитие и защита на околната среда. В консултирането и мониторинга по изпълнение на проектите ще се наблюдава приносът им за устойчиво развитие и съхраняване на околната среда и своевременно ще се предприемат мерки за корекция, ако е необходимо.

3. Насърчаване на заетостта и конкурентоспособността:

Участието и проучените нагласи на заинтересованите страни на територията в процеса на подготовка на СВОМР предполага значителен брой изпълнени проекти, което ще доведе до разкриване на нови работни места на територията. При подбора на проекти, които да бъдат финансирани чрез стратегията, МИГ Самоков ще се стреми да подпомага диверсификацията на местната икономика, с акцент върху ефективно земеделие и високотехнологични, иновативни и екологосъобразни производства, които водят до разкриване на разнообразни и привлекателни работни места.

18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта:

Крайният срок за изпълнение и отчитане на проект към СВОМР на МИГ Самоков е до 5 месеца, но не по-късно от 15 септември 2025 г.

19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения:

Неприложимо

20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения:

Неприложимо

21. Ред за оценяване на проектните предложения:

МИГ прилага процедура на подбор на проекти в съответствие с разпоредбите на чл. 25, ал. 1, т. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове и Глава пета Координация във връзка с одобрение на проекти към стратегия за ВОМР, Раздел I Подбор на проекти към стратегия за ВОМР на ПМС № 161/2016.

МИГ разработва Единна недискриминационна и прозрачна процедура за подбор на проекти към стратегията за ВОМР, която гарантира:

1. избягване на конфликт на интереси при избора на проекти;
2. гарантира, че поне 50 на сто от гласовете при решения за подбор са дадени от членове, които не са представители на публичния сектор;
3. резултатите от подбора се документират.

Подбор на проектни предложения към стратегии за ВОМР се извършва от Комисия за подбор, назначена от МИГ съгласно разпоредбите на чл. 44, ал. 1 на ПМС 161 от 4 юли 2016 г. Подаването на проектни предложения, както и процесът по оценка от МИГ се провежда в системата ИСУН 2020.

Проектни предложения се подават в срока, посочен в поканата. Оценяват се само проектните предложения, подадени с квалифициран електронен подпис чрез системата ИСУН 2020. Комисията за подбор на проектни предложения, назначена от МИГ, спазва Единната недискриминационна и прозрачна процедура за подбор на проекти.

Критериите и методологията за оценка на проектните предложения се изготвят в съответствие с избраните мерки/операции в стратегията за местно развитие и включват два раздела:

Раздел I: Критерии за административно съответствие и допустимост; разделът включва две подраздела: Подраздел I: Критерии за административно съответствие; Подраздел II: Критерии за допустимост; Подраздел II включва задължително секции: Критерии за допустимост на кандидата и Критерии за допустимост на проекта;

Раздел II: Критерии за техническа и финансова оценка.

Критериите и методологията за оценка на проектните предложения не подлежат на изменение по време на провеждането на оценката. Не се допуска въвеждането на допълнителни критерии за оценка или изменение на критериите по време на провеждането на процедурата по оценка с изключение на случаите по чл. 26, ал. 7 от ЗУСЕСИФ.

Оценката на проектните предложения се извършва в ИСУН 2020 и включва два етапа:

Етап 1: Оценка на административното съответствие и допустимостта;

Етап 2: Техническа и финансова оценка.

Проверката по включва и:

1. проверка за липса на двойно финансиране;
2. проверка за наличие на изкуствено създадени условия;
3. проверка за минимални помощи;
4. посещение на място за заявления, включващи разходи за строително-монтажни работи (когато е приложимо).

21.1. Оценка на административното съответствие и допустимостта

Оценка на административното съответствие и допустимостта е етап от оценката на проектните предложения, при който се извършва проверка относно формалното съответствие на проектните предложения и на допустимостта на кандидатите и проектните дейности съгласно документите по чл. 42, ал. 3 на ПМС 161 от 4 юли 2016 г. Комисията за подбор, назначена от

МИГ/МИРГ, проверява дали проектното предложение отговаря на всички критерии, описани в Условието за кандидатстване, като ги оценява с „ДА“, „НЕ“ или „Неприложимо“.

В процеса на оценка на административното съответствие и допустимостта МИГ проверява дали:

- проектното предложение се отнася за обявената процедура за подбор на проекти;
- са налице всички документи, представени и попълнени съгласно изискванията, посочени в Условието за кандидатстване;
- на основа на Формуляра за кандидатстване и представените документи е налице съответствие на кандидатите и предвидените дейности с критериите за допустимост, посочени в Условието за кандидатстване.

Когато при оценката се установи липса на документи и/или друга нередовност комисията за подбор изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя разумен срок за тяхното отстраняване.

21.2. Техническа и финансова оценка

Техническа и финансова оценка е оценка по същество на проектните предложения и се извършва за всички проектни предложения, отговарящи на условията за съответствие на проектното предложение със стратегията за местно развитие, съгласно документите по чл. 42, ал. 3 на ПМС 161 от 4 юли 2016 г.

Когато при оценката се установи липса на документи и/или друга нередовност Комисията за подбор изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от една седмица. Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата.

Отстраняването на нередовностите не може да води до подобряване на качеството на проектното предложение. При непредставяне на изискваната допълнителна информация или разяснения в срок, проектното предложение може да бъде отхвърлено само и единствено на това основание или съответно да получи по-малък брой точки. Всяка информация, предоставена извън официално изискваната от Комисията за подбор, не се взема под внимание. Исканията за представяне на допълнителни документи и разяснения се изпращат през ИСУН 2020 чрез електронния профил на кандидата като кандидатът следва да бъде известяван електронно чрез електронния адрес, асоцииран към неговия профил. В тази връзка е необходимо кандидатите да разполагат винаги с достъп до електронния адрес, към който е асоцииран профила в ИСУН 2020. За дата на получаване на искането за документи/информация се счита датата на изпращането му чрез ИСУН 2020. Кандидатът представя допълнителните разяснения и/или документи по електронен път чрез ИСУН 2020.

Техническият процес свързан с представянето на допълнителна информация/документи е описан в Ръководството за потребителя за модул “Е-кандидатстване” в ИСУН 2020 (от 14 май 2016 г.)¹.

Критериите за техническа и финансова оценка на проектните предложения са задължителни при оценка на проектните предложения от МИГ. Сборът на точките, получени по съответните критерии за приоритизиране на проектите в изпълнение на заложените цели в стратегията за местно развитие, дава като цяло общия брой точки. Така получения общ брой точки формира крайния резултат от техническата и финансова оценка на проектното предложение, въз основа на която проектните предложения се класират в низходящ ред. Критериите за приоритизиране

¹ Ръководството може да бъде намерено на следния интернет адрес:

<https://eumis2020.government.bg/docs/guide.pdf>

на проектите трябва да съответстват изцяло на заложените и одобрени в стратегията за местно развитие. (подробно описани в Раздел 22 Критерий и методика за оценка).

Подпомагат се проекти, които са получили минимален брой от 10 точки по критериите за подбор.

Техническата оценка и финансовата оценка на проектните предложения включва и оценка на реалистичността, ефективността и допустимостта на всички предвидени дейности и разходи. В случай, че в процеса на техническа и финансова оценка Комисията за подбор установи наличието на обстоятелства като включени в проектното предложение недопустими дейности, недопустими и/или нереалистични разходи, дублиране на заложените дейности и/или разходи и др., бюджетът на проектното предложение се променя (т. 5 от Формуляра за кандидатстване). Следва да се има предвид, че промените в бюджета не могат да доведат до увеличаване на размера на безвъзмездната финансова помощ.

По време на оценката Комисията за подбор проверява предложените индикативни цени за инвестиции в активи по отношение на реалистичност спрямо посочените цени в приложените оферти/извлечения от каталози на производители/доставчици и/или проучвания в интернет. В случай че по време на финансовата оценка се установи надвишаване на интензитета на безвъзмездната финансова помощ и/или максималния размер на безвъзмездната финансова помощ и/или максималният размер за извършване на дадена дейност, определени в Условието за кандидатстване Комисията за подбор служебно го намалява до максимално допустимия интензитет и/или размер.

В случай че по време на финансовата оценка се установи наличие на недопустими разходи или на разходи, които не са съпоставими с пазарните цени за аналогични активи, Комисията за подбор служебно коригира/премахва съответните разходи от бюджета на проекта (т. 5 от Формуляра за кандидатстване).

Корекциите в бюджета са финалния етап от техническа и финансова оценка на проектните предложения. Корекции в бюджета при несъответствие между предвидените дейности (описани в т. 7 от Формуляра за кандидатстване) и видовете заложените разходи (описани в т. 5 от Формуляра за кандидатстване), както и при дублиране на разходи, ще се извършва след като се изиска допълнителна пояснителна информация от кандидата. Извършените корекции на данни в бюджета не могат да водят до: увеличаване на размера или на интензитета на безвъзмездната финансова помощ, предвидени в подаденото проектно предложение; невъзможност за изпълнение на целите на проекта или на проектните дейности; подобряване на качеството на проектното предложение; нарушаване на принципите по чл. 29, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗУСЕСИФ.

ВАЖНО! Бенефициентите, които не се явяват възложители по ЗОП прилагат Глава четвърта от ЗУСЕСИФ за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ и ПМС № 160 от 1 юли 2016 г. за определяне правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор с публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от ЕСИФ. Бенефициентите, които се явяват възложители по смисъла на ЗОП, прилагат Закона за обществените поръчки и актовете по неговото прилагане.

Кандидатите следва да съобразят, че съгласно посоченото национално законодателство, редът за провеждане на процедурите за определяне на изпълнител/и се определя на основа на стойността и предмета на услугата или доставката, независимо в кой раздел или перо на бюджета са предвидени съответните разходи. Не се допуска разделяне на предмета на услугата или доставката с цел заобикаляне прилагането на посочените нормативни актове. Кандидатът носи цялата отговорност за верността на финансовата информация, представена в т. 5 „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване.

За всички неуредени в текстовете по мярката случаи се прилага Наредба № 22 от 14.12.2015 г. Проектното предложение се отхвърля когато:

- предложението е непълно или не отговаря в други отношения на поставените условия за административно съответствие;
- кандидатът не отговаря на условията за допустимост;
- проектът не отговаря на условията за допустимост;
- не са спазени други критерии, посочени в документите за кандидатстване по чл. 26, ал. 1 на ЗУСЕСИФ и/или в приложими нормативни документи;
- кандидатът умишлено е представил невярна информация с цел получаване на безвъзмездна помощ или не са представили изискваната задължителна информация съгласно Условията за кандидатстване.

Работата на Комисията за подбор приключва с оценителен доклад до Изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“.

22. Критерии и методика за оценка на проектите предложения:

Критерии за избор на проекти	точки
1. Иновативност - въвеждане на нови за територията практики, и/или услуги и/или продукти в предприятието: - над 20 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с иновации – 15 точки - над 50 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с иновации – 30 точки	30
2. Проектът създава нови работни места: - 2 до 3 работни места – 10 т. - 4 до 6 работни места – 20 т. - над 6 работни места – 30 т.	30
3. Проекти, подадени от кандидати, притежаващи опит или образование в сектора, за който кандидатстват	10
4. Проектът включва дейности с позитивен принос към околната среда - над 10 % от инвестициите са насочени към дейности, опазващи околната среда - 10 т - над 30 % от инвестициите са насочени към дейности, опазващи околната среда - 20 т. - над 50 % от инвестициите са насочени към дейности, опазващи околната среда - 30 т.	30
ОБЩО	100

Подпомагат се проекти, които са получили минимален брой от 10 точки по критериите за подбор.

Методика за техническа и финансова оценка на проектните предложения:

За да бъдат присъдени точки на проектното предложение, при извършване на техническа и финансова оценка се проверяват представените доказателства за съответствие или изпълнение на условията/ изискванията по критериите, попълнената информация в Раздел 11. Допълнителна информация от формуляра за кандидатстване, както и от попълнените индикатори, предоставения бизнес план и вида на инвестициите по проекта:

Критерий 1: Проектът е свързан с внедряване на иновации

Изискване, за да бъдат присъдени точки по критерия: Над 20 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с иновации в икономическата дейност.

За целите на прилагане на критерия "Иновации" са: иновативен продукт, произвеждан от предприятието, въвеждане на нов производствен процес (машини, съоръжения и оборудване) или нова практика, въвеждане на нова организационна форма, включително маркетинг, подкрепени с удостоверение за ползван патент и/или удостоверение за полезен модел, внедрена в рамките на четири години преди датата на подаване на проектното предложение. За иновации не се смятат малки промени или подобрения, увеличаване на количеството произвеждана продукция чрез прибавяне на производствени или логистични системи, много близки до вече съществуващи такива, изваждане от употреба на определен процес, само подмяна на дълготрайни материални активи (ДМА) или надграждането им, промени, произтичащи изцяло от промени в цените на производствените фактори, сезонни или други циклични промени, търговия с нови или значително подобрени продукти, както и промени в организацията на работното място или външните отношения, които се основават на организационни методи, които вече се използват в предприятието.

За доказване се проверява съответствието на проектното предложение с поне едно от следните условия:

Допустимите инвестиционни разходи в проектното предложение са насочени към:

- иновативен продукт, произвеждан от микропредприятието, за който са представени удостоверение за ползван патент или удостоверение за полезен модел, издадени от патентно ведомство в рамките на четири години преди датата на подаване на заявлението за подпомагане.

За определяне на процентното съотношение се взимат предвид само разходите за въвеждането на иновативния продукт; или

- въвеждане на нов производствен процес (машини, съоръжения и оборудване) и маркетинг, за който са представени удостоверение за ползван патент или удостоверение за полезен модел, издадени от патентно ведомство в рамките на четири години преди датата на подаване на заявлението за подпомагане. За определяне на процентното съотношение се взимат предвид само разходите за съответната машина/съоръжение/оборудване. Патентът/ удостоверение за полезен модел следва да е за цялата/ото машина/съоръжение/оборудване. Когато патентът или удостоверението за полезен модел се отнася за част/и от машината/съоръжението/оборудването, които не надхвърлят 30% от допустимите инвестиционни разходи по проекта, същите не се считат за иновативни и не се получават точки по критерия; или

- нова практика, за която са представени удостоверение за ползван патент или удостоверение за полезен модел, издадени от патентно ведомство в рамките на четири години преди датата

на подаване на заявлението за подпомагане. За определяне на процентното съотношение се взимат предвид само разходите за въвеждането на нова практика; или

- въвеждане на нова организационна форма, за която са представени удостоверение за ползван патент или удостоверение за полезен модел, издадени от патентно ведомство в рамките на четири години преди датата на подаване на заявлението за подпомагане. За определяне на процентното съотношение се взимат предвид само разходите за въвеждането на новата организационна форма.

Критерий 2: Проектът осигурява устойчива заетост за работни места на пълно работно време.

В резултат от изпълнението на проекта, в Бизнес плана - Таблица Б2 "Заетост", кандидатът предвижда разкриване и поддържане на нови работни места. За създадено ново работно място се признава увеличението на броя на средносписъчния персонал на предприятието, наличен към предходната на кандидатстването година, като за присъждане на точки това увеличение е най-малко 2 броя - целогодишно, по трудово правоотношение, на 8 часа работно време.

За доказване на съответствие: Източник на данните за броя работни места на трудово правоотношение, които ще бъдат разкрити в резултат от реализация на дейностите по проекта, са: Таблица Б2 "Заетост" от Бизнес плана; приложени „Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд” (формуляр- образец на НСИ), а за новосъздадени предприятия се подава Ведомост за заплати за месеците в периода от вписването в Търговския регистър до деня преди подаване на проектното предложение и приложена попълнена Справка-декларация за съществуващия и нает персонал; раздел „Индикатори” от електронния Формуляр за кандидатстване и Формуляра за мониторинг - Приложение №15, документи за попълване към Условието за кандидатстване. Данните в посочените документи следва да са идентични. Изпълнението подлежи на проверка в целия период на мониторинг, посочен в поясненията по т. Б 2 от бизнес плана и в административния договор.

Важно! Задължението за поддържане на определения брой персонал се вписва в административния договор за отпускане на безвъзмездна финансова помощ и е за три години след извършване на окончателното плащане по проекта.

Критерий 3: Проекти, подадени от кандидати, притежаващи опит или образование в сектора, за който кандидатстват.

За доказване на съответствие с този критерий, кандидатът следва да представи:

- Диплома за придобита образователно-квалификационна степен (образователна или научна) или копие на свидетелството за правоспособност за професии, упражняването на които изисква правоспособност, или копие на документ за професионално образование, доказващ придобиването на средно образование и на квалификация по професия на представляващия кандидата или на собственика/ците на най-малко 50% от дяловете/капитала на кандидата ;
- Копие от трудова/осигурителна книжка на представляващия кандидата или собственика/ците на най-малко 50% от дяловете/капитала на кандидата, и/ или Удостоверение от НСИ за определяне на кода на основната и допълнителните икономически дейности на кандидата през предходната финансова година, предхождаща датата на кандидатстване, за доказване на опит в сектора, за който кандидатства. (когато е приложимо).

Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

ВАЖНО За кандидати ЕТ по критерии за подбор се признават и обстоятелствата за физическото лице- собственик на ЕТ.

Критерий 4: С проекта се въвеждат процеси и технологии, целящи опазването на околната среда.

Необходимо е бенефициентът да представи експертно становище от правоспособно лице, че с проекта се въвеждат нови процеси и технологии в съответствие с „Насоки за интеграция на политиката по околна среда и политиката по изменение на климата в Европейските структурни и инвестиционни фондове – фаза Изпълнение на Споразумението за партньорство и програмите в периода 2014 – 2020“.

Класирането на проектите се извършва в низходящ ред в зависимост от получените точки. С Решение на ОС на МИГ Самоков от 26.02.2019 г. при наличие на проектни предложения, получили еднакви общи крайни оценки, проектите да бъдат подредени в низходящ ред, като се дава предимство на проекта/ите, получил/и и по-висока/и оценка/и по:

- Критерий 2 „Проектът създава нови работни места“.

В случай, че проектните предложения имат равен брой точки и по критерий № 2, същите ще бъдат класирани съобразно получения брой точки по

- Критерий № 1 „Иновативност - въвеждане на нови за територията практики, и/или услуги и/или продукти в предприятието“.

В случай, че проектните предложения имат равен брой точки и по критерий № 1, същите ще бъдат класирани съобразно получения брой точки по

- Критерий № 3 „Проекти, подадени от кандидати, притежаващи опит или образование в сектора, за който кандидатстват“.

Важно!

Оценителната комисия може да извършва корекции в бюджета на проектното предложение, в случай че при оценката се установи наличие на недопустими дейности и/или разходи; несъответствие между предвидените дейности и видовете заложили разходи; дублиране на разходи; неспазване на заложените правила или ограничения по отношение на заложените процентни съотношения/прагове на разходите; несъответствие с правилата за държавните или минималните помощи.

Корекциите в бюджета при несъответствие между предвидените дейности и видовете заложили разходи и дублиране на разходите се извършват след изискване на допълнителна пояснителна информация от кандидата.

Корекциите в бюджета на проектното предложение не могат да водят до увеличаване на размера на безвъзмездната финансова помощ, предвидена в подаденото проектно предложение, невъзможност за изпълнение на целите на проекта или на проектните дейности или подобряване на качеството на проектното предложение и нарушаване на принципите по чл. 29 ал.1, т.1 и 2 от ЗУСЕСИФ.

В случай че в резултат на отстраняване на недопустими разходи от бюджета на проекта, общата сума на проектното предложение се окаже по-ниска от минималния размер на БФП, то проектното предложение ще бъде отхвърлено.

23. Начин на подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения:

Производството по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор започва в деня на публикуването на обява за откриване на процедурата чрез подбор в ИСУН. Безвъзмездна финансова помощ по подмярка 8.6 „Инвестиции в технологии за лесовъдство и преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти” се предоставя по реда на ЗУСЕСИФ и съобразно настоящите условия за кандидатстване.

Кандидатите могат да искат разяснения по условията за предоставяне на финансова помощ в срок до три седмици преди изтичането на срока за кандидатстване на посочен в обявата електронен адрес. Разясненията се утвърждават от председателя на Управителния съвет на МИГ Самоков. Разясненията се дават по отношение на условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на проектното предложение и са задължителни за всички кандидати.

Разясненията се публикуват на електронната страница на МИГ и в ИСУН до две седмици преди изтичане на крайния срок за кандидатстване.

С квалифициран електронен подпис, наричан по-нататък „КЕП“, кандидатът подписва единствено електронния формуляр, което удостоверява достоверността на всички приложени документи.

Проектните предложения по всяка от процедурите, обявени от МИГ, се подават от кандидата² или от упълномощено от него лице³ единствено и изцяло по електронен път чрез попълване на уеб базиран Формуляр за кандидатстване и придружителните документи чрез Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) <http://eumis2020.government.bg/> единствено с използването на **Квалифициран електронен подпис (КЕП)**, чрез модула „Е-кандидатстване“.

Задължително изискване е всеки кандидат да посочи имейл адрес, който е създаден специално за периода на кандидатстване към стратегията за местно развитие, или да използва друг общ имейл адрес, а не личен електронен адрес, с който да се регистрира и да влиза в ИСУН 2020. Този имейл адрес се извлича автоматично и съответно ще се визуализира в полето E-mail в т. 2. „Данни за кандидата“ от Формуляра за кандидатстване. Този имейл адрес не трябва да се променя в периода на кандидатстване и оценка до момента на сключване на Административен договор за предоставяне на БФП.

Изискващите се съгласно т. 24 от Условията за кандидатстване придружаващи документи към Формуляра за кандидатстване се подават изцяло електронно. Посочените документи се описват в т. 12 от Формуляра за кандидатстване преди подаването му. Всички документи се представят на български език без корекции. Документ, чийто оригинал е на чужд език, се представя и в превод на български език. Подготовката и подаването на проектното предложение в ИСУН 2020 се извършва след регистрация чрез имейл и парола, избор на обявена от МИГ процедура за кандидатстване от „Отворени процедури“ и създаване на ново проектно предложение. Изключително важно е относимите документи да съдържат цялата необходима информация

При упълномощаване следва да се приложи изрично нотариално заверено пълномощно от лице с право да представлява кандидата, а в случай че кандидатът се представлява заедно от няколко физически лица, пълномощното се подписва от всички от тях. От текста на пълномощното следва да става ясно, че лицето/лицата с право да представляват кандидата упълномощават пълномощника да подаде от тяхно име проектното предложение.

² За целите на процедурите под „лице с право да представлява кандидата“ следва да се разбира официален представител на предприятието. КЕП с титуляр и автор - физическото лице, което е официален представител на кандидата или КЕП с титуляр юридическото лице-кандидат, като автор на подписа в този случай следва да е официалния представител на предприятието-кандидат

³ КЕП с титуляр и автор - упълномощеното физическо лице или КЕП с титуляр юридическото лице-кандидат, като автор на подписа в този случай следва да е упълномощеното физическо лице или КЕП с титуляр юридическо лице, различно от кандидата, но изрично упоменато в представеното към проектното предложение пълномощно, като автор на подписа в този случай следва да е упълномощеното физическо лице.

ВАЖНО! Проектното предложение е препоръчително да се подава от профила на кандидата, не от друг профил, тъй като впоследствие ще бъде използван именно този профил за комуникация и за отстраняване на забелязани неточности по време на оценката на проектните предложения. По време на етап „Оценка на проектно предложение“ комуникацията с кандидата и редакцията на забелязани неточности по подаденото проектно предложение се извършват електронно чрез профила на кандидата в ИСУН 2020, от който е подаден съответния проект и промени на посочения профил (вкл. промяна на имейл адреса, асоцииран към съответния профил) **са недопустими**.

До приключването на работата на Комисия за подбор кандидатът има възможност да оттегли своето проектно предложение като подаде писмено искане, като това обстоятелство се отбелязва от потребител на ИСУН със съответните права.

Комисията за подбор оценява само Формуляра за кандидатстване и изискуемите на етап кандидатстване документи.

24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:

Кандидатите по процедурата за безвъзмездна финансова помощ следва да представят към Формуляра за кандидатстване по изцяло електронен път чрез ИСУН 2020 следните документи:

24.1. Общи документи

1. Нотариално заверено изрично пълномощно (*в случай че проектното предложение не се подава лично от кандидата, а за кандидат - община - заповед на кмета*), подписано с КЕП на упълномощеното лице. Представя се във формат „pdf“;
2. Таблица за допустимите инвестиции, подписана от кандидата и сканирана, както и във формат „xls“ или „xlsx“ (*по образец, Приложение № 1 от документи за попълване*). Представя се във формат „pdf“ и „xls“ или „xlsx“;
3. Декларация данни НСИ съгласно Приложение № 8 към чл. 24, ал. 1, т. 21 от Наредба № 22 (*по образец, Приложение №2 от документи за попълване*). Представя се във формат „pdf“;
4. Декларация по чл. 19 и 20 от Закона за защита на личните данни съгласно Приложение № 12 към чл. 47, ал. 2, т. 2 от Наредба № 22 (*по образец, Приложение №3 от документи за попълване*). Представя се във формат „pdf“;
5. Декларация от представляващия/те кандидата за липса на основания за отстраняване, съгласно Заповед РД09-365/27.04.2020 (*по образец, Приложение № 4 от документи за попълване*). Представя се във формат „pdf“;
6. Декларация за липса или наличие на двойно финансиране по проекта от представляващия/те кандидата (*по образец, Приложение № 5 от документи за попълване*). Представя се във формат „pdf“;
7. Декларация за нередности от представляващия/те кандидата (*по образец, Приложение № 6 от документи за попълване*). Представя се във формат „pdf“;

8. Бизнес план *(по образец, Приложение № 7а от документите за попълване)* с подпис/и, печат на всяка страница и сканиран. Представя се във формат „pdf“;
9. Таблиците от бизнес плана *(по образец, Приложение № 7б от документите за попълване)*. Представят се във формат „xls” или „xlsx”;
10. Декларация по чл. 3 и чл. 4а, ал. 1 ЗМСП *(по образец, утвърден от министъра на икономиката и енергетиката, Приложение № 8 и Справка Приложение № 9 от документи за попълване)* с подпис/и, печат и сканирани. Представят се във формат „pdf“;
11. Декларация за липса на изкуствено създадени условия и/или наличие на функционална несамостоятелност от кандидата *(по образец, Приложение № 10 от документи за попълване)*. Представя се във формат „pdf“;
12. Декларация държавни помощи *(по образец приложение №11 от документи за попълване)*. Представя се във формат „pdf“;
13. Декларация свързаност *(по образец приложение №17 от документи за попълване)*. Представя се във формат „pdf“;
14. Решение или друг приложим документ, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и/или Закона за водите (което е приложимо). Представя се във формат „pdf“;
Решение за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда/решение по оценка на въздействие върху околната среда/решение за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка/становище по екологична оценка/решение за преценка на вероятната степен на значително отрицателно въздействие/решение по оценка за съвместимостта/писмо/ разрешително от компетентния орган по околна среда (Регионална инспекция по околната среда и водите/Министерство на околната среда и водите/Басейнова дирекция), издадени по реда на Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие и/или Закона за водите (когато е приложимо).
15. Лицензи, разрешения и/или документ, удостоверяващ регистрацията за дейностите и инвестициите по проекта, за които се изисква лицензиране, разрешение и/или регистрация за извършване на дейността/инвестицията съгласно българското законодателство *(когато е приложимо)*. Представя/т се във формат „pdf“ или „jpg“ или „rar” или „zip”;
16. Решение на компетентния орган на юридическото лице за кандидатстване по реда на настоящите указания (решение на общинския съвет за кандидатстване по реда на настоящата процедура - за общини). Представя се във формат „pdf“;
17. Отчет за приходи и разходи за предходната финансова година или за последен приключен междинен период. *(Представя се от кандидати, регистрирани в годината на кандидатстване или ако отчетът за предходната година не е публикуван в Търговския регистър.)* Представя се във формат „pdf“;
18. Инвентарна книга към датата на подаване на проектното предложение с разбивка по вид на актив, дата и цена на придобиване. Представя се във формат „pdf“;
19. Формуляр за мониторинг по подмярка 19.2 "Прилагане на операции в рамките на стратегии за ВОМР" *(по образец, Приложение №13 от документи за попълване)*. Представя се във формат „pdf“;
20. Фактури, придружени с платежни нареждания, за извършени преди подаване на проектното предложение разходи за подготовката му, ведно с банкови извлечения. Представят се във формат „pdf“;
21. Договор за финансов лизинг с приложен към него погасителен план за изплащане на лизинговите вноски *(когато е приложимо)*. Представя се във формат „pdf“;
22. Предварителни или окончателни договори за строителство, услуги и доставки – обект на инвестицията *(когато е приложимо)*. Представят се във формат „pdf“. Към договор за

строително-монтажни работи се прилагат Количествено-стойностни сметки. Представят се във формат „pdf“ и „xls“ или „xlsx“;

23. Една оферта, ведно с отправено от кандидата Запитване за оферта и/или извлечение от каталог на производител/доставчик/строител и/или проучване в интернет за всяка отделна инвестиция в дълготрайни активи, в случай че разходите включен в Списък с референтни цени на ДФЗ. Представя се във формат „pdf“.

24. Най-малко три съпоставими независими оферти, ведно с отправено от кандидата Запитване за оферта, за разход/и, невключен/и в Списъка с референтни разходи на ДФЗ. Представят се във формат „pdf“;

25. Решение на кандидата за избор на доставчик/изпълнител (*когато е приложимо*), а когато избраната оферта не е с най-ниска цена – се прилага и писмена Обосновка за мотивите, обусловили избора (*когато е приложимо*). Представя/т се във формат „pdf“;

26. Предварителни или окончателни договори с описани вид, количества и цени на суровините като доказателство, че е осигурена най-малко 50 % от суровината за първична преработка, съгласно производствената програма на дървопреработващото предприятие за първата прогнозна година. (*приложимо в случаите, когато не се предвижда преработка на дървесина от собствени гори*). Представят се във формат „pdf“;

27. Предварителни или окончателни договори с описани вид, количества и цени на суровините, като доказателство, че е осигурена най-малко 50 % от суровината за първична преработка, съгласно производствената програма на дървопреработващото предприятие за първата прогнозна година

28. Удостоверение за вписване в Регистъра на Закона за вероизповеденията. Представя се във формат „pdf“;

29. Решение на общински съвет, че дейностите по проекта отговарят на приоритетите на общинския план за развитие, в случай на проект с кандидат за подпомагане община. Представят се във формат „pdf“;

24.2. Специфични документи

Документи за представяне към проектни предложения, които включват:

А. Строително-монтажни работи: строителство, реконструкция, ремонт, рехабилитация (когато е приложимо):

30. **Документ за собственост** на земя и/или друг вид недвижим имот, обект на инвестицията, или документ за **учредено право на строеж** върху имота за срок не по-малък от 6 години, считано от датата на подаване на проектното предложение към стратегията за ВОМР (когато е учредено срочно право на строеж) или **документ за ползване върху имота**, валиден за срок не по-малък от 6 години, считано от датата на подаване на проектното предложение към стратегията за ВОМР, вписан в районната служба по вписванията, а в случай на договор за аренда на земя - и регистриран в съответната общинска служба по земеделие на Министерството на земеделието, храните и горите, в случаите на обновяване на сгради и/или помещения, за които не се изисква издаване на разрешение за строеж, съгласно Закона за устройство на територията; (*което е приложимо*). Представя се във формат „pdf“;

31. **Одобрен инвестиционен проект**, изработен във фаза "Технически проект" или "Работен проект (работни чертежи и детайли)", в съответствие с изискванията на Закона за устройство на територията и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (ДВ, бр. 51 от 2001 г.) или заснемане на обекта/съоръжението *и/или* **архитектурен план на сградата**, съоръжението, обекта, който ще се изгражда, ремонтира или обновява, в случаите на проекти, включващи разходи за строително-монтажни работи и когато за предвидените строително-монтажни работи не се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно Закона за устройство на територията (*което е приложимо*). Представят се във формат „pdf“ или „rar“;

32. Разрешение за строеж съгласно ЗУТ.

33. **Становище на главния архитект**, че строежът не се нуждае от разрешение за строеж *(което е приложимо)*. Представя се във формат „pdf“;

34. **Подробни количествени сметки** за предвидените строително-монтажни работи, заверени от правоспособно лице. Представят се във формат „pdf“;

35. **Разрешение за поставяне**, издадено в съответствие със Закона за устройство на територията за разходи за преместваеми обекти *(когато е приложимо)*. Представя се във формат „pdf“;

Б. За проекти, включващи машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане:

36. **Документ за собственост** на недвижим имот, където ще бъде извършена инвестицията, или **документ за ползване** върху имота *(което е приложимо)*. Представя се във формат „pdf“;

37. **Технологичен проект**, ведно със схема и описание на технологичния процес, изготвен и заверен от правоспособно лице *(изисква се в случаите, когато същия не е представен като част „Технологична“ към техническия/работния проект, тъй като проектното предложение не включва разходи за СМР по точка 1.1 от Раздел 14.1 „Допустими разходи“, а само разходи по точка 1.2 от същия раздел и свързаните с тях)*. Представя се във формат „pdf“ или „rar“;

В. Проекти, включващи инвестиции за придобиване чрез закупуване на земя, сграда или друг недвижим имот.

38. **Удостоверение за данъчна оценка**, издадено в рамките на месеца, предхождащ датата на подаване на проектното предложение *(важи в случай, че проектът включва разходи за закупуване на земя, сгради или друга недвижима собственост)*. Представя се във формат „pdf“;

39. **Предварителен договор за покупко-продажба** на земя и/или сгради и други недвижими активи *(изисква се, в случай че с проектното предложение се кандидатства за закупуването на земя и/или сгради и други недвижими активи по точка 1.1 от Раздел 14.1 Допустими разходи“ и в случай, че ще бъдат закупени след кандидатстването по реда на настоящата процедура)*. Представя се във формат „pdf“;

Г. Дейности в горския фонд, с изключение на строително-монтажни работи и закупуване на машини, съоръжения, оборудване: залесяване, преработка и маркетинг на горски продукти преди индустриалната преработка на дървесината, подобряване на икономическата стойност на горите, в т.ч. отгледни сечи във високостъблени и семенно възобновени издънкови гори до 40-годишна възраст

40. **Копие от акт за частна или общинска собственост** на горските площи. Представя се във формат „pdf“;

41. **Технически проект за изграждане**, одобрен от Регионална дирекция по горите и съпроводен с количествено-стойностни сметки (и на електронен носител във формат excel) при инвестиции за наблюдателни пунктове, закупуване на средства за наблюдение и комуникация и други, когато е приложимо;

42. **Копие на технологичен план за залесяване**, одобрен от Регионална дирекция по горите. Представя се във формат „pdf“;

43. В случаите на държавна собственост - акт за държавна собственост или договор за придобиване право на собственост или удостоверение, издадено от общинската служба по земеделие по местонахождението на поземления имот, с приложена към него скица на мястото на инвестицията. Представя се във формат „pdf“;

24.3. Документи, доказващи съответствие с критериите за подбор:

44. Удостоверение за ползван патент и/или удостоверение за полезен модел или доказателство за внедряване на иновации, за създаване на нов продукт или услуга (когато кандидатът е заявил точки по критерий за подбор №1). Представя се във формат „pdf“;

45. Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд или Справка-декларация за съществуващия и нает персонал към края на предходната спрямо кандидатстването календарна година (*по образец, Приложение №15 от документи за попълване*) или Ведомост за заплати (което е приложимо). (когато кандидатът е заявил точки по критерий за подбор №2). Представя се във формат „pdf“;

46. Диплома за придобита образователно-квалификационна степен (образователна или научна) или копие на свидетелството за правоспособност за професии, упражняването на които изисква правоспособност, или копие на документ за професионално образование или Копие от трудова/осигурителна книжка на представляващия кандидата или собственика/ците на най-малко 50% от дяловете/капитала на кандидата, и/или Удостоверение от НСИ за определяне на кода на основната и допълнителните икономически дейности на кандидата през предходната финансова година, предхождаща датата на кандидатстване, за доказване на опит в сектора, за който кандидатства (когато кандидатът е заявил точки по критерий за подбор №3).

47. Експертно становище от правоспособно лице, че с проекта се въвеждат процеси и технологии в съответствие с: Насоки за интеграция на политиката по околна среда и политиката по изменение на климата в Европейските структурни и инвестиционни фондове – фаза Изпълнение на Споразумението за партньорство и програмите в периода 2014 – 2020. (когато кандидатът е заявил точки по критерий за подбор №4). Представя се във формат „pdf“;

Кандидатите следва да се уверят, че всички документи са представени в изискуемата форма (всички декларации са попълнени по образец и са подписани от съответния брой лица, който се изисква съгласно настоящите Условия за кандидатстване).

Оригиналите на документите се съхраняват от кандидата/бенефициента и се представят при поискване.

ВАЖНО: В случаите, когато инвестицията е в ДМА и ДНА, документите трябва да съдържат информация за: наименование на оферента; технически и/или функционални характеристики на оборудването, съответстващи на посочените минимални технически и/или функционални характеристики, цена на оборудването и вид на валутата. В случай, че кандидатът представя оферта, от нея следва да е видно лицето, което я е издало от името на оферента, като напр. подпис, електронен подпис или разпечатка на електронно съобщение, с което е получена. В случай, че кандидатът представя проучвания в интернет, той следва да приложи разпечатка на съответната интернет страница на производителя/доставчика, подписана с КЕП от лице с право да представлява кандидата или упълномощено лице и прикачена в ИСУН 2020.

В случай, че е приложимо и не е представена Техническа спецификация или не е представена в изискуемия образец, документът не може да бъде допълнително изискван от кандидатите, тъй като допълнителното му представяне ще доведе до подобряване на качеството на

проектното предложение и до нарушаване на принципите по чл. 29 от ЗУСЕСИФ. Непредставянето на документа няма да доведе до отхвърляне на проектното предложение, но ще доведе до редуциране на разходи в бюджета на проектното предложение (т. 5 от Формуляра за кандидатстване).

ВАЖНО: Официалният/те представител/и на кандидата няма/т право да упълномощава/т други лица да подписват декларациите, тъй като с тях се декларира данни, които декларатора декларира в лично качество или съответно данни за представляваното от него юридическо лице, като за верността им се носи наказателна отговорност, която също е лична.

Декларациите се подписват и попълват от лице с право да представлява кандидата. В случаите, когато кандидатът се представлява заедно от няколко физически лица, се попълват данните и декларациите се подписват от всяко от тях, а в случай допълнителното им изискванес актуална дата на представяне.

При подаване на проектното предложение посочените декларации следва да бъдат с дата след обявяване на процедурата и предхождаща или съответстваща на датата на подаване на проектното предложение.

В случай че при проверката на документите бъде установена липса на документи и/или друга нередовност, Комисията за подбор изпраща до кандидатите уведомление за установените нередовности. Кандидатите следва да представят липсващите документи/отстранят нередовностите в срок, посочен от Комисията за подбор, но не по-малко от една седмица от датата на получаване на уведомлението, като денят на получаването му не се брои. Уведомленията за установени нередовности се изпращат през ИСУН 2020 чрез електронния профил на кандидата, като кандидатът ще бъде известяван за посоченото електронно чрез електронния адрес, асоцииран към неговия профил. За дата на получаване на уведомленията се счита датата, отбелязана в ИСУН 2020. Неотстраняването на нередовностите в изискуемия срок може да доведе до: прекратяване на производството по отношение на кандидата; и/или получаване на по-малък брой точки от проектното предложение; и/или редуциране на разходи в бюджета на проекта.

ВАЖНО! Отстраняването на нередовностите в никакъв случай и при никакви обстоятелства не може да води до подобряване на качеството на проектните предложения. Всяка информация, предоставена извън официално изисканата от Комисията за подбор, не може да се взема под внимание. По изключение кандидатът може да предостави информация с уведомителен характер (напр. промяна в адреса за кореспонденция, правноорганизационната форма, лицето, представляващо дружеството и други подобни обстоятелства), която не води до подобряване на първоначалното проектно предложение.

Техническият процес, свързан с представянето на допълнителна информация/документи, е описан в Ръководството за потребителя за модул “Е-кандидатстване” в ИСУН 2020.

Важно!

В т. 11 от Формуляра за кандидатстване е необходимо кандидатите да попълнят допълнителна информация по чл. 46, ал. 6 от Наредба №22 от 14.12.2015 г.

Тази информация е свързана с издаване на уникален регистрационен номер от Държавен фонд „Земеделие“.

ВАЖНО: При деклариране на неверни данни от страна на кандидатите ще бъдат уведомявани органите на прокуратурата.

25. Краен срок за подаване на проектните предложения:

Краен срок за подаване на проектни предложения по настоящата процедура е:

15.05.2025 г. , 17.30 часа

Всяко проектно предложение, което е подадено след крайния срок, ще бъде отхвърлено и няма да бъде разглеждано по настоящата покана.

26. Адрес за подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения

Неприложимо

27. Допълнителна информация:

27.1. Процедура за уведомяване на кандидати, включени в списъка на предложените за отхвърляне проекти предложения и одобрените кандидати за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Работата на комисията за подбор на проектни предложения приключва с оценителен доклад до Председателя на УО на МИГ. Оценителният доклад се генерира в ИСУН 2020. Оценителният доклад и възраженията по него са уредени в чл. 44, ал. 3-6. и чл. 45 на ПМС № 161 от 2016 г.

Оценителният доклад се одобрява от Управителния съвет на МИГ Самоков в срок до 5 работни дни от приключване работата на комисията. В срок до 5 работни дни от одобряването на оценителния доклад от Управителния съвет на МИГ, МИГ Самоков прикачва в ИСУН 2020 всички документи, свързани с процеса на оценка (вкл. и доклада) и уведомява УО и ДФЗ за това.

Към оценителния доклад се прилагат:

1. Списък на предложените за финансиране проектни предложения, подредени по реда на тяхното класиране и размера на безвъзмездната финансова помощ, която да бъде предоставена за всеки от тях;
2. Списък с резервните проектни предложения, които успешно са преминали оценяването, но за които не достига финансиране, подредени по реда на тяхното класиране;
3. Списък на предложените за отхвърляне проектни предложения и основанията за отхвърлянето им;
4. Списък на оттеглените по време на оценката проектни предложения.

МИГ изпраща Уведомително писмо до кандидатите, чието проектно предложение не е одобрено или че е частично одобрено.

Уведомяването на кандидатите се извършва чрез ИСУН.

Всеки кандидат, получил уведомително писмо, има право да възрази пред Държавен фонд Земеделие в срок до 3 работни дни от датата на получаването на уведомлението. Ръководителят на ДФЗ се произнася по основателността на възражението като:

1. връща проектното предложение за повторно извършване на процедурата по оценка;
2. потвърждава предварителното решение на МИГ.

Държавен фонд "Земеделие" извършва проверка за спазване на процедурата по подбор на проектни предложения, финансирани изцяло или частично от ЕЗФРСР по чл. 44, ал. 3 от ПМС № 161 в [ИСУН](#). За одобрените със заповед на изпълнителния директор на ДФЗ процедури на МИГ Самоков за избор на проектни предложения ДФЗ прави окончателна проверка за допустимост и за съответствие на предложените за финансиране проектни предложения с европейското право и националните правила, ПРСР 2014 - 2020 г. и със стратегията за ВОМР, с правилата за държавни помощи, включително извършва проверка за двойно финансиране, за основателност на предложените за финансиране разходи.

При установена неяснота, неточност и непълнота при разглеждането на представените проектни предложения ДФЗ уведомява чрез [ИСУН](#) писмено кандидата и МИГ Самоков, като срок до 10 работни дни от датата на уведомяването кандидатът може да представи допълнителна информация и/или документи. Когато кандидатът не отстрани установените неясноти, неточности и непълноти или не представи документи в срока или представи документи, които не са изрично изискани, същите не се вземат предвид при последващата обработка на проектното предложение и размерът на финансовата помощ може да бъде намален.

За резултата от проверките ДФЗ изготвя доклад, който се изпраща и на ръководителя на ПРСР 2014 - 2020 г. и на МИГ Самоков чрез [ИСУН](#) за информация.

Изпълнителният директор на ДФЗ издава заповед с решение за предоставяне на финансова помощ за всеки проект в двуседмичен срок от издаването на доклада, която се съобщава по реда на Административно процесуалния кодекс на МИГ Самоков, на кандидата и на УО на ПРСР 2014 - 2020 г.

Държавен фонд "Земеделие" може да се произнесе с решение за предоставяне на финансова помощ на проектно предложение от резервния списък по чл. 44, ал. 3, т. 2 от ПМС № 161 в следните случаи:

1. одобрено от МИГ Самоков проектно предложение бъде отхвърлено за финансиране;
2. с одобрен кандидат не бъде сключен договор;
3. се увеличи размерът на финансовата помощ.

27.2. Процедура за сключване на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

ВАЖНО! Преди издаване на заповед за одобрение на проектното предложение ДФЗ изисква от кандидата да представи в срок до 10 работни дни от уведомяването:

1. Удостоверение за липса на задължения към община (издадено не по-рано от 6 месеца преди датата на представянето му) – оригинал или копие, заверено от кандидата;

2. Нотариално заверено пълномощно, в случаите, когато Административният договор за безвъзмездна финансова помощ ще бъде подписан от лице, различно от законния/ите представител/и на кандидата съгласно Удостоверението за актуално състояние или вписванията в Търговския регистър – оригинал или копие, заверено от кандидата;
3. Заявление за профил за достъп на ръководител на бенефициента до ИСУН 2020 (Приложение към Условията за изпълнение) и/или Заявление за профил за достъп на упълномощени от бенефициента лица до ИСУН 2020 (Приложение към Условията за изпълнение) – подписано от лице с право да представлява кандидата. В случаите, когато бенефициентът се представлява заедно от няколко физически лица, заявлението се попълва и подписва от всички от тях;
4. Декларация по образец за липса на обстоятелства за отстраняване от представляващия/те кандидата;
5. Декларация по образец за нередности от представляващия/те кандидата.
6. Документ от обслужваща банка удостоверяващ IBAN на бенефициента,

Когато при извършване на проверката по същество на представените от кандидатите документи при договаряне се установи несъответствие между декларираните данни на етап кандидатстване и информацията, посочена в представените документи ще бъде издадено Решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и не се сключва Административен договор с кандидатите.

В срок 15 работни дни от датата на получаване на заповедта за предоставяне на финансова помощ кандидатът има право да сключи тристранен договор с ДФЗ и с МИГ Самоков. При неявяване на кандидата в този срок за подписване на договор за предоставяне на финансова помощ той губи правото на подпомагане по тази процедура, но може да кандидатства отново за финансиране на същата дейност в следваща процедура.

Представеният в „Документи за изпълнение” към настоящите Условия за кандидатстване **Административен договор** е примерен. Окончателният вариант на Административен договор, предложен за сключване с бенефициентите, ще бъде по образец, изготвен отДФЗ.

Ако кандидат по одобрен за финансиране проект откаже сключване на Административен договор, се пристъпва към сключване на Административен договор с кандидат от резервния списък (в случай че такъв е съставен) по поредността на класирането до изчерпване на наличния бюджет по процедурата.

28. Приложения към Условията за кандидатстване:

Приложенията включват образци на документи за попълване и документи за информация, както следва:

28.1. Документи за попълване

Приложение № 1 – Таблица за допустимите инвестиции и дейности.

Приложение № 2 – Декларация данни НСИ.

Приложение № 3 – Декларация Приложение № 12 към чл.47, ал.2, т.2 от Наредба 22/2015г.

Приложение № 4 – Декларация липса или наличие на обстоятелства за отстраняване.

Приложение № 5 – Декларация за липса или наличие на двойно финансиране по проекта.

Приложение № 6 – Декларация за нередности.

Приложение № 7 а – Бизнес план по мярка 19.2 – образец във формат „doc”.

Приложение № 7 б – Таблици към бизнес плана по т.7 - образец във формат „xls”.

Приложение № 8 – Декларация по чл.3 и чл.4 от Закона за малките и средни предприятия.

Приложение № 9 – Справка за обобщените параметри на предприятията, което подава декларация по чл.3 и чл. 4 от ЗМСП.

Приложение № 10 - Декларация за липса на изкуствено създадени условия и/или наличие на функционална несамостоятелност.

Приложение № 11 – Декларация за държавни помощи.

Приложение № 12 – Указания за попълване на декларация Приложение №11

Приложение № 13 – Формуляр за мониторинг по подмярка 19.2 от ПРСР 2014-2020.

Приложение № 14 – Количествено-стойностна сметка.

Приложение № 15 – Справка за съществуващия и нает персонал.

Приложение № 16 – Запитване за оферта.

Приложение № 17 – Декларация свързаност

28.2. Документи за информация

Приложение № 1 – Списък на производствата преди индустриална преработка на дървесина

Приложение № 2 – Списък с наименованията на активите, дейностите и услугите, за които отДФЗ са определени референтни разходи

Приложение № 3 – Таблица за оценка на административно съответствие и допустимост, с две приложения към нея:

Приложения № 3-а – Образец на Доклад/протокол от посещение на място;

Приложение № 3-б – Работен лист за оценка на бизнес плана.

Приложение № 4– Таблица за техническа и финансова оценка.

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

"Авансово плащане"	Плащане по смисъла на чл. 63 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (ОВ, L 347/487 от 20 декември 2013 г.).
„Административни проверки“	Проверки съгласно условията и разпоредбите на чл. 48 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014.
„Генериращ нетни приходи проект“	По смисъла на чл. 61 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 е проект, който след приключването си генерира нетни приходи – парични потоци, заплащани директно от потребителите за стоки и услуги, предоставени с операцията, като такси, заплащани директно от потребителите за използването на инфраструктура, продажбата или отдаването под наем на земя или сгради или плащанията за услуги минус всички оперативни разходи и разходи за подмяна на недълготрайно оборудване за съответния период.
„Дейност“	Проект, договор, споразумение или друг механизъм, избран съгласно заложените в ПРСР 2014 –2020 г. критерии, предвид постигането на поставените цели в ПРСР 2014 – 2020 г.
„Изкуствено създадени условия“	Всяко установено от РА или друг компетентен орган условие по смисъла на чл. 60 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.
„Междинно плащане“	Плащане за обособена част от одобрената и извършена инвестиция.
„Минимална помощ“	Помощта, която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, както е дефинирана в действащия регламент на ЕС, относно прилагането на чл. 107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС по отношение на минималната помощ.
„Независими оферти“	Оферти, подадени от лица, които не се намират в следната свързаност помежду си

	или спрямо кандидата: а) едното участва в управлението на дружеството на другото; б) съдружници; в) съвместно контролират пряко трето лице; г) участват пряко в управлението или капитала на друго лице, поради което между тях могат да се уговорят условия, различни от обичайните; д) едното лице притежава повече от половината от броя на гласовете в общото събрание на другото лице; е) лицата, чиято дейност се контролира пряко или косвено от трето лице – физическо или юридическо; ж) лицата, едното от които е търговски представител на другото.
„Непредвидени разходи“	Разходи, възникнали в резултат на работи и/или обстоятелства, които не е могло да бъдат предвидени при първоначалното проектиране. Същите водят до увеличаване на количествата, заложиени предварително в количествените сметки към проекта, и/или до нови строително-монтажни работи, за които са спазени условията за допустимост на разходите, предназначени за постигане на целите на проекта. В случаите на кандидати, които са възложители по чл. 5 и 6 от Закона за обществените поръчки, новите строително-монтажни работи следва да бъдат възлагани по реда на Закона за обществените поръчки в случаите, когато не са допуснати изключения.
"Непреодолима сила или извънредни обстоятелства"	Обстоятелства по смисъла на чл. 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 г.
„Нередност“	Всяко нарушение на правото на ЕС или на българското законодателство, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неправомерен разход в бюджета на Съюза.
"Оперативни разходи"	Административните разходи и разходите, свързани с поддръжка, наеми, застраховка, текущ ремонт с поддръжка и експлоатация на активите.
"Обикновена подмяна"	Разходи за замяна на активи, които не водят до качествени

	или количествени изменения/подобрения на сградите, постройките, съоръженията и инсталациите.
"Общински сгради"	Имотите съгласно чл. 2, ал. 1 от Закона за общинската собственост.
"Подмярка"	Съвкупност от дейности, спомагащи за прилагане приоритетите на ПРСР 2014 – 2020 г
"Ползвател"	Лице, на което е одобрена и/или изплатена финансова помощ по ПРСР 2014 – 2020 г.
"Принос в натура"	Предоставяне на земя или друг недвижим имот, оборудване или суровини, проучване или професионална работа или неплатен доброволен труд, за които не са правени плащания, подкрепени от фактура или друг еквивалентен на фактура платежен документ.
"Проверка на място"	Проверка по смисъла на Регламент (ЕС) № 809/2014.
"Проект"	Заявление за подпомагане заедно с всички приложения към него документи, както и съвкупността от материални и нематериални активи и свързаните с тях разходи, заявени от кандидата и допустими за финансиране по ПРСР 2014 – 2020 г.
"Разходи за консултантски услуги, свързани с подготовка и управление на проекта"	Разходи, извършени преди подаване на заявлението за подпомагане, и такива по време на изпълнение на проекта, в това число разходи за подготовка на заявление за подпомагане, анализ за икономическа и екологична устойчивост на проекта, анализ за устойчивостта на инвестицията, и подготовка на заявки за плащане, отчитане и управление на проекта.
"Реставрация"	Системен процес от дейности, които целят предотвратяване на разрушаването на обекти, стабилизация на състоянието им, както и улесняване на тяхното възприемане и оценка при максимално запазване на автентичността им.
„Рефинансиране на лихви“	Възстановяване на извършените разходи за лихви по заеми.
"Референтни разходи"	Цени и пределни стойности, ползвани от РА за сравняване при определяне основателността на разходите за различни инвестиции.
"Съпоставими оферти"	Оферти, които отговарят на запитването за оферта на кандидата и съдържат:

	а) еднотипни технически характеристики – в случаите, когато се кандидатства за разходи за закупуване за транспортни средства; б) общ капацитет на оборудването – в случаите, когато се кандидатства за разходи за закупуване на оборудване, съставени от различни съоръжения и/или оборудване; в) количествено-стойностни сметки – в случаите, когато се кандидатства за разходи за извършване на строително-монтажни работи.
„Текущ ремонт“	Подобряването и поддържането в изправност на сградите, постройките, съоръженията и инсталациите, както и вътрешни преустройства, при които не се: а) засяга конструкцията на сградата; б) извършват дейности, като премахване, преместване на съществуващи зидове и направа на отвори в тях, когато засягат конструкцията на сградата; в) променя предназначението на помещенията и натоварванията в тях.
„Терен“	Част от земната повърхност, за която с инвестиционен проект се предвиждат дейности по устройство – застрояване, озеленяване и благоустрояване.
"Техническа спецификация"	Документ, в който се определят изисквания към характеристики на стоката, услугата или строителството.
"Уникален идентификационен номер"	Регистрационен номер, който се издава на кандидата от служител в РА след положително становище от извършен преглед на документите към заявлението за подпомагане или плащане.
„Частичен отказ за финансиране“	Отказът да се финансират част от заявените разходи на кандидата, които са включени в проект, одобрен за подпомагане по ПРСР 2014 – 2020 г.

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ЕС	Европейски съюз
ЗУСЕСИФ	Закон за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове, обн., дв. бр. 101 от 22.12.2015 г.

ДФЗ	Държавен фонд „Земеделие“
РА	Разплащателна агенция
ИСУН 2020	Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ес в България
Наредба № 22	Наредба № 22 от 14 декември 2015 г. за прилагане на подмярка 19.2 "прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие" на мярка 19 "водено от общностите местно развитие" от програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.
ВОМР	Водено от общностите местно развитие
СМР	Стратегия за местно развитие
МИГ	Местна инициативна група
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
УО	Управляващ орган
СВОМР	Стратегия за Водено от общностите местно развитие
ДДС	Данък добавена стойност
ДФЕС	Договор за функциониране на Европейския съюз